

8. Národnost a mateřský jazyk

Sčítání lidu je v podstatě jediným informačním zdrojem o struktuře obyvatel podle mateřského jazyka a národnostního složení (podobně je tomu u struktury náboženské). Znalost národnostního složení obyvatelstva je nezbytná pro utváření sociální politiky (národnostní, kulturní, jazykové, integrační) a je předpokladem pro uznávání národnostních menšin žijících na území České republiky a práv z jejich postavení vyplývajících.

Národnostní složení obyvatel je sledováno již od roku 1921. V té době se za hlavní znak určující národnost považoval mateřský jazyk. Po druhé světové válce bylo hledisko mateřského jazyka pro určení národnosti potlačeno a občan se o své národnosti, tedy o tom, zda se cítí přináležet k nějaké národnostní skupině, rozhodoval zcela svobodně, na základě svého subjektivního pocitu. Od roku 2001 bylo zodpovězení otázky na národnost dobrovolné, poprvé se sčítané osoby mohly přihlásit k více národnostem.

Interpretace výsledků Sčítání 2021 je však zatížena vysokou mírou non-response: téměř jedna třetina obyvatelstva se rozhodla svou národnost neuvést. Je také třeba rozlišovat mezi národností a státním občanstvím: tato kapitola se zabývá národnostními skupinami a zkoumáním jejich charakteristik, proto označení „Čech“, „Moravan“, „Slovák“, „Ukrajinec“ atd. se týká výhradně osob, které se identifikovaly s touto národností, bez ohledu na jejich státní občanství.

Mateřský jazyk se zjišťoval samostatně až od roku 1970. Od roku 2011 bylo také možné uvést více jazyků. Jako mateřský jazyk se uváděl jazyk, kterým se sčítanou osobou v dětství hovořila matka nebo osoby, které ji vychovaly (tj. první jazyk, kterým se sčítaná osoba učila mluvit.) Bylo možné uvést i dva mateřské jazyky. Na rozdíl od národnosti je zodpovězení otázky na mateřský jazyk povinné.

Osoby, které uvedly dvě národnosti nebo dva mateřské jazyky, jsou vždy započteny do výsledků obou deklarovaných národností a jazyků.

8.1 Vývoj národnostního složení obyvatelstva

Česká republika je národnostně spíše homogenní s dominantním zastoupením české národnosti. Po vzniku samostatného Československa v roce 1918 měly největší zastoupení dvě národnosti, a to česká a německá (k německé národnosti se hlásilo přes 30 % obyvatelstva). Po druhé světové válce a vysídlení téměř 3 milionů osob německé národnosti se početně nejvýznamnější skupinou kromě Čechů stali Slováci. V období 1948 – 1989 se národnostní struktura i přes zvyšující se podíl obyvatel slovenské národnosti příliš neměnila. Obrat nastal až v 90. letech 20. století. Po rozpadu federativního státu a vzniku dvou samostatných republik v roce 1993 klesl podíl osob se slovenskou národností, narůstat naopak začaly podíly osob s jinými než zmíněnými „tradičními“ národnostmi (nárůst zaznamenala zejména národnost ukrajinská, vietnamská a ruská).

8.2 Struktura obyvatelstva podle národnosti

V České republice bylo k datu 26. 3. 2021 celkem 6 783 008 osob, které se přihlásily k jedné národnosti. Více než polovina občanů ČR s jednou národností se hlásila k národnosti české, s velkým odstupem pak následovala národnost moravská. Žádná z dalších národností nepřekročila 1 % obyvatel. Ve srovnání s rokem 2011 došlo k poklesu podílu osob s jednou národností, a to jak relativně vzhledem k celé populaci, tak i absolutně. Naopak nárůst zaznamenala národnost ukrajinská, ruská a vietnamská.

V roce 2001 byl počet osob s dvojitou národností necelých 13 tisíc. Již v roce 2011 se tento počet mnohonásobně zvýšil na téměř 164 tisíc obyvatel a tento výrazný nárůst dále pokračoval na 420 tisíc obyvatel v roce 2021. Tento nárůst osob s dvojitou národností však nemohl ve větší míře národnostní složení obyvatel České republiky ovlivnit.

Výběr národností v tabulkách v následujícím textu je kromě národností „tradičních“ (česká, moravská, slezská a romská) dán buď dlouhou historickou přítomností této národnostní skupiny na našem území (Slováci, Poláci, Němci, Maďaři, Romové), nebo významným postupným nárůstem jejich počtu v uplynulých několika desetiletích (Vietnamci, Rusové, Ukrajinci).

Tab. 8.1 Obyvatelstvo podle vybraných národností v letech 1991–2021

Národnost	1991		2001		2011		2021	
	abs.	v %						
Obyvatelstvo celkem	10 302 215	100,0	10 230 060	100,0	10 436 560	100,0	10 524 167	100,0
Osoby hlásící se k jedné národnosti	10 280 198	99,8	10 044 255	98,2	7 630 246	73,1	6 783 008	64,5
v tom:								
česká	8 363 768	81,2	9 249 777	90,4	6 711 624	64,3	6 033 014	57,3
moravská	1 362 313	13,2	380 474	3,7	521 801	5,0	359 621	3,4
slovenská	314 877	3,1	193 190	1,9	147 152	1,4	96 041	0,9
ukrajinská	8 220	0,1	22 112	0,2	53 253	0,5	78 068	0,7
polská	59 383	0,6	51 968	0,5	39 096	0,4	26 802	0,3
vietnamská	421	0,0	17 462	0,2	29 660	0,3	31 469	0,3
německá	48 556	0,5	39 106	0,4	18 658	0,2	9 128	0,1
ruská	5 062	0,0	12 369	0,1	17 872	0,2	25 296	0,2
slezská	44 446	0,4	10 878	0,1	12 214	0,1	12 451	0,1
maďarská	19 932	0,2	14 672	0,1	8 920	0,1	5 969	0,1
romská	32 903	0,3	11 746	0,1	5 135	0,0	4 458	0,0
jiná	20 317	0,2	40 501	0,4	64 861	0,6	100 691	1,0
Osoby s dvojí národností	-	-	12 978	0,1	163 648	1,6	420 101	4,0
Národnost neuvedena	22 017	0,2	172 827	1,7	2 642 666	25,3	3 321 058	31,6

Mezi nejčastějšími kombinacemi národností byla kombinace národností české a moravské, české a slezské, české a slovenské, české a romské a české a německé.

Tab. 8.2 Obyvatelstvo s dvojí národností

Kombinace národností	Počet obyvatel		Kombinace národností	Počet obyvatel	
	abs.	v %		abs.	v %
Dvojí národnost celkem	420 101	100,0			
1. s českou celkem	382 090	91,0	2. s moravskou celkem ^{*)}	17 299	4,1
z toho:			z toho:		
česká a moravská	179 721	42,8	moravská a slezská	4 696	1,1
česká a slovenská	59 336	14,1	moravská a slovenská	2 918	0,7
česká a evropská	18 057	4,3	moravská a evropská	1 350	0,3
česká a romská	15 841	3,8	moravská a jiná	8 335	2,0
česká a německá	13 637	3,2	3. se slovenskou celkem ^{*)}	4 173	1,0
česká a slezská	12 514	3,0	z toho:		
česká a ukrajinská	10 056	2,4	slovenská a maďarská	871	0,2
česká a polská	9 814	2,3	slovenská a romská	845	0,2
česká a vietnamská	6 867	1,6	slovenská a jiná	2 457	0,6
česká a jiná	56 247	13,4	4. jiné kombinace	16 539	3,9

^{*)} Kromě kombinace s českou uvedené v bodě 1.

Ve srovnání s rokem 2011 se více než zdvojnásobil počet osob hlásících se k dvojí národnosti, z nichž jedna je česká. Zatímco počet osob s národností moravskou za posledních deset let klesnul o více než 160 tisíc, narostl počet osob s kombinací národností česká a moravská o 80 tisíc. Podobný trend lze spatřovat i u osob s národností slovenskou – významný pokles osob s jednou národností (o 51 tisíc), velký nárůst u kombinace národností české a slovenské (o 41 tisíc). Totéž se děje i u osob s národností polskou. Nárůst byl však u osob s národností ukrajinskou a s kombinací národností české a ukrajinské, osob s národností vietnamskou a s kombinací národností české a vietnamské. Počty osob s kombinacemi národností moravské, slezské, slovenské a romské zůstávají v porovnání s rokem 2011 srovnatelné.

Srovnání vzájemné vazby mezi národností a státním občanstvím ukázalo velmi silné propojení. U osob s českým státním občanstvím byla česká národnost (samostatně i v kombinaci s další národností) zdaleka nejsilnější, nejčastěji se také tyto osoby identifikovaly s moravskou národností. Téměř polovina osob s ukrajinským státním občanstvím identifikovala svou národnost jako ukrajinskou, ještě o něco silnější vazbu mezi občanstvím a národností pociťovali Slováci, Vietnamci, Rusové i Poláci.

Tab. 8.3 Obyvatelstvo podle národnosti a státního občanství

Národnost	Obyvatelstvo celkem	z toho státní občanství							
		ČR		Ukrajina		Slovensko		Vietnam	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Obyvatelstvo celkem	10 524 167	9 998 510	100,0	150 505	100,0	95 821	100,0	54 256	100,0
z toho národnost:									
česká	6 033 014	6 030 500	60,3	475	0,3	678	0,7	70	0,1
moravská	359 621	359 511	3,6	6	0,0	52	0,1	2	0,0
slezská	12 451	12 405	0,1	-	-	-	-	-	-
slovenská	96 041	36 653	0,4	11	0,0	49 459	51,6	-	-
polská	26 802	18 257	0,2	21	0,0	5	0,0	-	-
vietnamská	31 469	1 110	0,0	-	-	6	0,0	30 195	55,7
ruská	25 296	2 590	0,0	1 087	0,7	7	0,0	-	-
ukrajinská	78 068	3 071	0,0	73 241	48,7	21	0,0	-	-
z toho kombinace národností:									
1. Kombinace s národností českou	382 090	366 965	3,7	3 963	2,6	4 566	4,8	2 115	3,9
2. Ostatní kombinace s moravskou národností celkem *)	17 299	16 759	0,2	43	0,0	328	0,3	3	0,0
3. Ostatní kombinace se slovenskou národností celkem **)	4 173	1 403	0,0	19	0,0	2 195	2,3	-	-

*) Kromě kombinace moravské a české uvedené v bodě 1.

**) Kromě kombinace slovenské, moravské a české uvedené v bodě 1 a 2.

8.3 Národnost a mateřský jazyk

Tab. 8.4 Obyvatelstvo podle mateřského jazyka v letech 2011 a 2021

Mateřský jazyk	2011		2021	
	abs.	%	abs.	%
Obyvatelstvo celkem	10 436 560	100,0	10 524 167	100,0
Osoby s jedním mateřským jazykem	9 712 627	93,1	9 504 833	90,3
z toho:				0,0
český	9 263 300	88,8	8 996 475	85,5
moravský	62 908	0,6	16 523	0,2
slovenský	154 465	1,5	150 738	1,4
polský	33 597	0,3	30 183	0,3
německý	14 148	0,1	10 151	0,1
romský	4 919	0,0	4 280	0,0
ruský	31 622	0,3	59 560	0,6
ukrajinský	48 250	0,5	88 873	0,8
vietnamský	30 830	0,3	43 822	0,4
maďarský	9 286	0,1	8 533	0,1
anglický	7 202	0,1	13 997	0,1
Osoby se dvěma mateřskými jazyky	259 877	2,5	259 940	2,5
Nezjištěno	464 056	4,4	759 394	7,2

Český jazyk i přes mírný pokles mezi lety 2011 a 2021 byl zcela dominantním mateřským jazykem. Značný pokles v absolutních hodnotách nastal u označení moravského jazyka za jazyk mateřský, nárůst naopak zaznamenala ukrajinština, vietnamština, ruština a angličtina. Počet osob s dvěma mateřskými jazyky zůstal srovnatelný. Podíl nezjištěných odpovědí u otázky na mateřský jazyk byl v roce 2021 na úrovni 7 %.

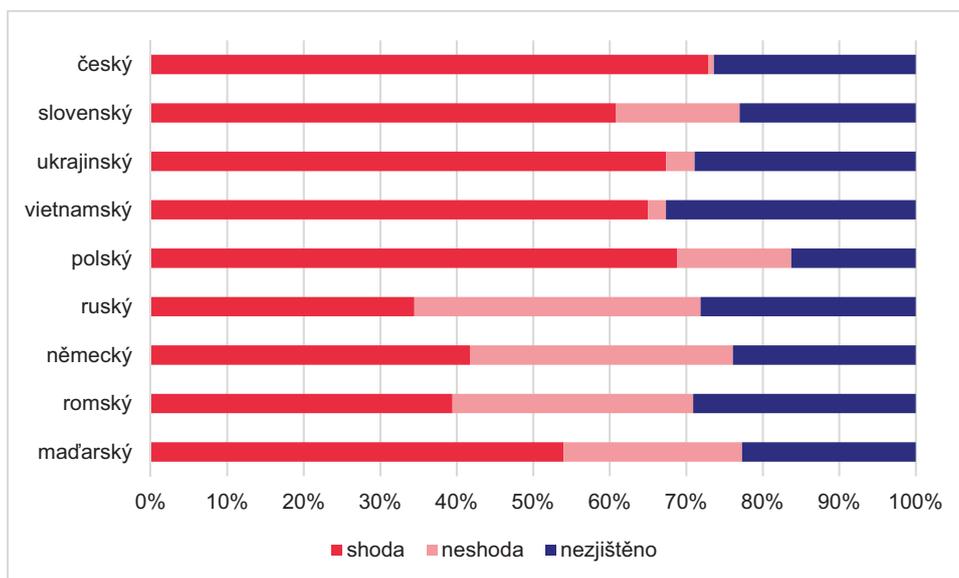
Tab. 8.5 Obyvatelstvo s dvojitým mateřským jazykem

Kombinace mateřských jazyků	Počet obyvatel		z počtu obyvatel ČR v %
	abs.	%	
Obyvatelstvo s dvojitým mateřským jazykem celkem	259 940	100,0	2,5
z toho:			
český a slovenský	68 885	26,5	0,7
český a moravský	11 591	4,5	0,1
český a romský	21 824	8,4	0,2
český a německý	20 455	7,9	0,2
český a polský	18 272	7,0	0,2
český a ukrajinský	15 008	5,8	0,1
český a ruský	13 297	5,1	0,1
český a vietnamský	13 259	5,1	0,1

Jen malá část obyvatel ČR uvedla dva mateřské jazyky. Nejvíce zastoupen byl jazyk český a slovenský, u nichž došlo ve srovnání s rokem 2011 k mírnému poklesu (o 7,7 tis. osob). Nárůst zaznamenaly osoby s kombinací mateřského jazyku českého a ukrajinského (o 8,3 tis. osob), ruského (o 7,3 tis. osob) a vietnamského (o 7,8 tis. osob).

Shoda českého mateřského jazyka s národností českou, moravskou a slezskou byla při Sčítání 2021 72,9 %, čtvrtina osob s českým mateřským jazykem otázku národnosti nevyplnila.

Graf. 8.1 Shoda mateřského jazyka a národnosti ^{*)}

^{*)} 100 % = mateřský jazyk

8.4 Národnost a věk

Věková struktura jednotlivých národnostních skupin se vzájemně dost odlišovala, a to i z dlouhodobého hlediska. Podobnou věkovou strukturu měly osoby s národností českou, moravskou a slezskou.

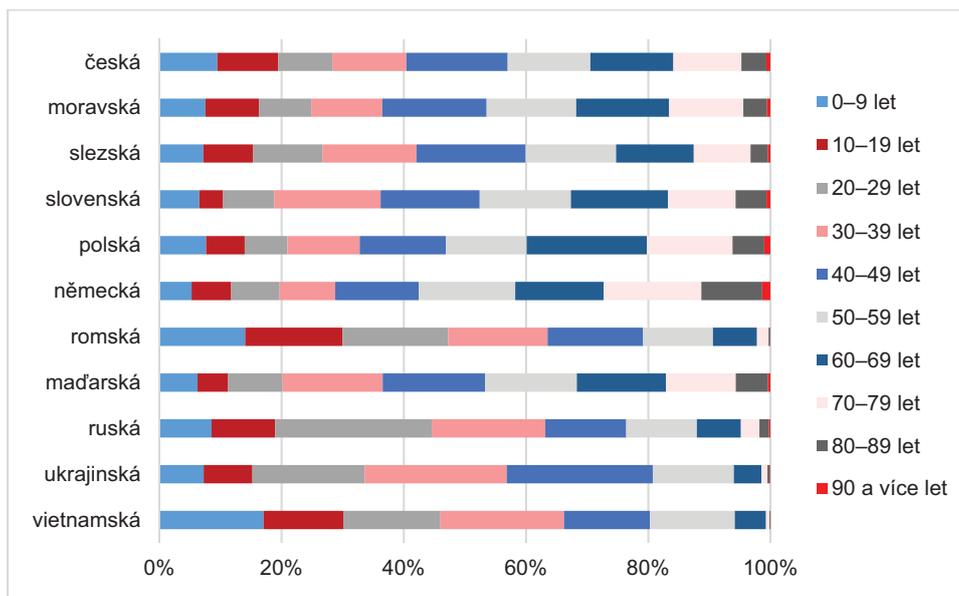
Tab. 8.6 Obyvatelstvo podle národnosti a věkových skupin

Národnost	Obyvatelstvo celkem	v tom v %			Index stáří ^{*)}
		věková skupina			
		0–14 let	15–64	65 a více	
Obyvatelstvo celkem	10 524 167	1 691 760	6 684 359	2 148 048	127,0
z toho národnost:					
česká	6 415 104	14,9	62,1	23,0	154,5
moravská	556 641	12,1	63,3	24,6	203,1
slezská	31 301	11,2	69,8	19,0	170,6
slovenská	162 578	9,0	66,6	24,4	273,0
polská	38 218	11,2	56,6	32,2	286,7
německá	24 632	8,4	56,7	34,9	414,0
romská	21 691	22,2	72,7	5,1	23,1
maďarská	11 253	9,0	66,7	24,4	271,5
ruská	34 506	12,3	79,9	7,9	64,2
ukrajinská	92 892	11,0	86,2	2,8	25,3
vietnamská	38 723	24,1	74,0	1,9	7,7

^{*)} Index stáří: počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0 -14 let

Stejně jako v předchozích sčítáních byli mezi „nejmladšími“ obyvatelé s národností vietnamskou a romskou. Třetí místo (měřeno indexem stáří) zaujali Ukrajinci.

Graf 8.2 Obyvatelstvo podle národnosti a věkové struktury

Jak patrně, u národnosti ukrajinské, ruské, vietnamské a romské byl nejvyšší podíl osob v produktivním věku (nad 70 %). Vietnamci, Ukrajinci, Romové a Rusové měli také velmi nízký podíl osob starších 60 let. Kromě toho měli také Vietnamci a Romové nejvyšší podíl osob do 20 let. „Nejstaršími“ obyvateli byli Němci a Poláci.

8.5 Národnost a ekonomická aktivita

Míra ekonomické aktivity se u české, moravské a slezské národnosti příliš nelišila a pohybovala se mezi 63–66 %. Výraznější rozdíly bylo možné spatřit mezi ostatními národnostmi – nejvyšší míru ekonomické aktivity měli Ukrajinci, Vietnamci a Rusové. Důležitým ovlivňujícím faktorem byla věková struktura obyvatel jednotlivých národností.

Tab. 8.7 Ekonomická aktivita obyvatelstva podle národnosti

Národnost	Pracovní síla celkem	v tom v %		Mimo pracovní sílu (v %)	Nezjištěno (v %)	Míra ekonomické aktivity (v %) ^{*)}
		zaměstnaní	nezaměstnaní			
Obyvatelstvo celkem	5 563 258	95,1	4,9	45,9	1,2	63,0
česká	3 427 790	95,7	4,3	46,5	0,1	62,8
moravská	300 824	96,3	3,7	45,9	0,0	61,5
slezská	18 560	96,4	3,6	40,7	0,0	66,7
slovenská	96 383	94,9	5,1	40,5	0,2	65,1
polská	18 707	96,3	3,7	50,9	0,2	55,1
německá	12 305	96,1	3,9	49,7	0,3	54,6
romská	11 511	66,0	34,0	46,5	0,4	68,2
maďarská	6 751	94,8	5,2	39,7	0,3	65,9
ruská	21 270	94,7	5,3	37,9	0,4	70,3
ukrajinská	71 866	96,2	3,8	22,1	0,6	86,9
vietnamská	21 434	95,2	4,8	43,2	1,4	72,9

^{*)} Míra ekonomické aktivity: podíl celkové pracovní síly na počtu osob v produktivním a poproduktivním věku.

Podíl zaměstnaných osob z počtu obyvatel 15 letých a starších u většiny národností osciloval kolem 60 %, mírně vyšší byl u národnosti ruské a vietnamské (67 %, resp. 69 %). Relativně vysoký, obdobně jako u míry ekonomické aktivity, byl podíl zaměstnaných Ukrajinců, kde ze 100 osob jich bylo 83 zaměstnaných. Naopak u národnosti romské jich bylo zaměstnáno pouze 45.

Tab. 8.8 Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti a vybraných národností (v %)

Zaměstnaní = 100 %

Vybraná odvětví ekonomické činnosti	ČR celkem	z toho národnost			
		slovenská	ukrajinská	vietnamská	ruská
Průmysl	27,3	25,6	35,2	12,3	15,7
Stavebnictví	6,9	5,2	18,8	0,6	4,2
Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	11,1	9,1	7,8	52,1	11,9
Doprava a skladování	6,0	5,6	6,3	0,9	5,8
Ubytování, stravování a pohostinství	3,6	2,9	4,1	12,5	4,8
Informační a komunikační činnosti	4,0	7,6	2,3	1,6	14,2
Profesní, vědecké a technické činnosti	5,2	7,5	2,5	2,5	11,1
Administrativní a podpůrné činnosti	4,2	4,8	8,5	1,8	8,4
Veřejná správa a obrana povinné sociální zabezpečení	6,1	5,1	0,4	0,3	0,8
Vzdělávání	6,8	5,4	1,4	0,5	4,2
Zdravotní a sociální péče	7,7	11,3	4,4	0,7	4,8

Největším zaměstnavatelem v České republice byl průmysl (především pak zpracovatelský průmysl), následoval obchod (velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel), dále zdravotní a sociální péče, stavebnictví a vzdělávání. Mezi tradičními národnostmi ČR nebyly zjištěny podstatné rozdíly ve struktuře zaměstnaných podle odvětví ekonomické činnosti a zároveň se významně neliší od údajů za Českou republiku celkem.

Odlíšná byla situace u národnosti slovenské, ukrajinské, vietnamské a ruské, tj. u obyvatel s relativně vysokým podílem cizinců. Slováci měli podobnou strukturu odvětví ekonomické činnosti jako tradiční národnosti ČR, s vyšším podílem osob zaměstnaných ve zdravotní a sociální péči. Ukrajinci měli výrazně vyšší podíl osob zaměstnaných v průmyslu a stavebnictví, v nichž pracovala více než polovina všech zaměstnaných. U Vietnamsců byl zcela dominantní odvětví obchod, v němž byla zaměstnaná polovina všech pracujících. Významné odvětví pro ně bylo též ubytování, stravování a pohostinství, dále pak průmysl. Rusové měli specifický charakter ekonomické působnosti – kromě průmyslu a obchodování měli vyšší podíl zejména u informačních a komunikačních činností, profesních vědeckých a technických činností.

8.6 Národnost a vzdělání

Hodnocení stavu a vývoje vzdělanostního složení obyvatel bylo stejně jako u jiných charakteristik ovlivněno dobrovolností otázky na národnost a vysokým podílem nezjištěných odpovědí. Přes omezenou srovnatelnost lze říci, že u národností české, moravské a slezské byly podíly u jednotlivých stupňů vzdělání srovnatelné s podíly všech osob ČR bez ohledu na národnost. Vysoký podíl nejnižších stupňů vzdělání měli Romové. Naopak výrazně nejvyšší podíl vysokoškolského vzdělání měli Rusové.

Tab. 8.9 Obyvatelstvo 15letí a starší podle národnosti a nejvyššího dokončeného vzdělání

Národnost	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let, celkem	v tom nejvyšší dosažené vzdělání (v %)						
		bez vzdělání	základní vč. neukonč.	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s mat.), vč. nástavbového a pomaturitního	vyšší odborné, konzervatoř	vysokoškolské	nezjištěno
Obyvatelstvo ČR celkem	8 832 407	0,6	12,5	31,0	30,9	1,6	17,6	5,8
z toho národnost:								
česká	5 459 495	0,5	12,4	31,5	33,5	1,6	19,9	0,5
moravská	489 164	0,3	11,3	34,7	33,1	1,4	18,8	0,4
slezská	27 809	0,3	9,8	28,9	34,1	1,2	25,4	0,3
slovenská	148 015	1,0	13,7	25,2	29,0	1,0	29,4	0,8
polská	33 929	0,5	12,9	27,6	30,3	1,3	26,4	0,9
německá	22 555	0,5	13,8	31,1	29,7	1,8	22,3	0,8
romská	16 877	9,5	53,9	21,3	7,5	0,6	4,2	3,0
maďarská	10 243	1,4	15,5	26,4	26,8	2,3	26,1	1,5
ruská	30 274	0,4	4,3	5,2	30,0	6,8	52,6	0,7
ukrajinská	82 673	1,3	8,4	22,1	32,5	8,2	25,6	1,9
vietnamská	29 393	1,5	22,8	18,0	46,6	1,0	9,5	0,6

8.7 Národnostní složení obyvatel v krajích České republiky

V národnostní struktuře obyvatel byly patrné větší rozdíly mezi českými a moravskými kraji, s vyšším, ale rozdílným podílem obyvatel moravské a slezské národnosti na území Moravy. Zatímco osoby s českou národností kopírovaly rozložení obyvatel všech národností v krajích republiky, Moravané měli nejvyšší podíl (48 %) osob v kraji Jihomoravském, Zlínském (16,6 %) a Olomouckém (15,1 %). Slezané měli nejvyšší zastoupení v kraji Moravskoslezském (86,2 %).

Tab. 8.10 Obyvatelstvo podle vybraných národností a krajů ČR

ČR, kraj	Obyvatelstvo celkem		z toho národnost						
	abs.	v %	slovenská	polská	německá	romská	ukrajinská	vietnamská	ruská
ČR celkem	10 524 167	x	162 578	38 218	24 632	21 691	92 892	38 723	34 506
v %	x	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Hl. m. Praha	1 301 432	12,4	19,7	8,1	14,5	8,2	35,6	26,3	57,6
Středočeský	1 415 463	13,4	13,8	5,4	7,6	9,3	17,4	9,9	13,2
Jihočeský	631 803	6,0	3,9	1,1	4,2	5,2	4,2	5,5	1,9
Plzeňský	581 436	5,5	4,7	1,6	6,4	3,6	8,0	9,4	2,3
Karlovarský	279 103	2,7	3,5	0,7	15,1	4,7	2,7	8,5	4,3
Ústecký	789 098	7,5	6,1	2,6	14,8	18,9	5,3	11,8	4,2
Liberecký	435 220	4,1	3,4	3,4	6,6	6,4	4,1	3,2	1,9
Královéhradecký	538 303	5,1	3,4	3,4	5,2	4,9	3,7	2,8	1,3
Pardubický	510 037	4,8	3,0	1,5	1,7	4,5	3,3	2,7	1,1
Kraj Vysočina	497 661	4,7	2,1	0,6	1,1	2,3	2,4	2,2	0,9
Jihomoravský	1 197 651	11,4	13,0	3,2	4,6	7,4	8,4	7,6	7,1
Olomoucký	619 788	5,9	4,6	1,7	3,7	6,1	1,7	2,8	1,3
Zlínský	564 331	5,4	4,3	1,0	1,1	2,6	1,3	1,5	0,9
Moravskoslezský	1 162 841	11,0	14,5	65,6	13,3	15,8	1,8	5,9	2,0

Téměř pětina Slováků žila v Praze, vyšší zastoupení měli v kraji Středočeském, Moravskoslezském a Jihomoravském. Poláci měli zdaleka nejvyšší podíl v Moravskoslezském kraji, který přímo sousedí s Polskem a nachází se v něm i historické česko-polské území Těšínsko. Němci měli velký podíl v kraji Karlovarském, Ústeckém, Moravskoslezském a v Praze. Romové byli nejvíce přítomni v kraji Ústeckém a Moravskoslezském. Více než třetina Ukrajinců žila v Praze, druhý nejvyšší podíl měli ve Středočeském kraji. Totéž platilo i o Rusech, kde v Praze jich žila více než polovina. Čtvrtina Vietnamců také žila v Praze, desetina z nich byla pak přítomna v kraji Ústeckém a Středočeském.

8.8 Obyvatelstvo s nezjištěnou národností

Téměř třetina obyvatel (31,6 %) využila možnost neodpovědět na otázku národnost. Při zkoumání jejich charakteristik na základě ostatních vyplněných odpovědí se ukázalo, že z osob s nevyplněnou národností bylo 93,5 % osob s českým státním občanstvím (celkem 3 106 105), 2,1 % osob s ukrajinským občanstvím (68 720 osob), a 1,1 % osob se slovenským občanstvím (36 568 osob). Osoby s jiným státním občanstvím nepřesáhly jedno procento ze všech s nezjištěnou národností. Toto rozložení zhruba kopírovalo rozložení celkové populace podle státního občanství, takže občanství nebylo pro nevyplňování otázky na národnost zásadní hledisko.

Věk nebyl pro nevyplnění otázky na národnost určující, věková struktura osob s nevyplněnou odpovědí zhruba kopírovala věkovou strukturu občanů České republiky. Taktéž pohlaví ani vzdělání pro nevyplnění národnosti nebyly určující. Nebyly zjištěny ani žádné jiné charakteristiky obyvatel, které by jevíly vyšší míru non-response u otázky na národnost.